

Vil·les romanes a Montgat i Tiana

Les vil·les eren mansions rurals, equivalents a les actuals masies. Normalment estaven dividides en tres parts: una de caire més luxós en la que hi vivien els propietaris, un altra destinada als treballadors lliures, als esclaus i al bestiar, i una tercera amb el graner, cellers i sitges, i magatzems.

Dins el terme històric de Tiana s'han localitzat nombroses restes que demostren l'existència d'aquestes vil·les, algunes probables i d'altres documentades amb tota seguretat:

“La Pedrera”, situada a la carretera de Badalona a Tiana, a l'alçada del Mas Ram.

“Can Sentromà”, la més important per les restes trobades, gràcies a les nombroses prospeccions efectuades pel seu propietari, Epifani de Fortuny.

“Can Moncerdà”. A l'extrem nord de Tiana, a l'esquerra de la Riera d'en Font.

“Can Fàbregues”, a prop de l'Ermita de l'Alegria.

“Can Fàbregas de Baix”.

“Can Cosme”, al tocant de la Riera d'En Font a Tiana. Possible necròpolis.

“Can Gaietà”, al nord de la Ciutadella. Possible necròpolis.

“Can Guinard” a l'encreuament de la Riera de Tiana amb el Camí dels Francesos.

“La Ciutadella”.

“Les Pinyaseres”, situada entre la Carretera de Tiana i la Riera, dins el terme de Tiana, a prop del de Montgat.

“Can Moreu”, situada a l'inici del Torrent dels Grills.

“Coll de Vedrans” i “El Rocar”, situada entre Tiana, Montgat i Alella.

Fins aquí les situades en el que actualment és el terme municipal de Tiana. Pel que fa al de Montgat, podem destacar-ne les següents:

“**Pont de Tiana**”. En el lloc on hi ha el Pont, s'hi van trobar restes d'una canalització, que podria ser romana i, passat el pont a l'esquerra de la carretera, restes d'una paret i d'un paviment *d'opus signinum*.

“**Can Cutxet**”, situada a l'encreuament de la Riera de Sant Jordi amb l'Autopista (finca coneguda també com Can Mingarro). El 1967 es va fer una prospecció que deixà al descobert part d'un hipocaust, que demostra, amb tota seguretat, que hi havia una vil·la. Part d'aquesta vil·la ha estat destruïda amb la construcció al seu damunt de l'autopista.

“**Turó de Montgat**”. S'hi han trobat nombroses restes, tan de l'assentament ibèric com del romà, parets, sitges, tègules, monedes i abundant ceràmica. Dissortadament, les destrosses per la construcció de la Carretera N-II, el ferrocarril i l'explotació de la pedrera, que han destruït la major part del Turó, fan impossible un estudi que permetria aprofundir en l'història del nostre poble.

“**Ca n'Alsina**”. Al peu del Turó de Montgat, al costat del Barri Antic. A més d'un paviment *d'opus signinum* i d'altres restes, en efectuar els fonaments per a la construcció de l'actual casa, s'hi trobà un vas campanià barrejat amb restes de ceràmica ibèrica.

“**Sant Martí**”. Entre el material utilitzat per la seva construcció, hi havia una pedra de molí i un fust de columna, possiblement d'una vil·la rural desapareguda.

“**Can Ventura**”. Situada al marge dret del Torrent de l'Huguera, que separa els termes de Montgat i El Masnou. S'hi han trobat fragments d'uns banys i de sepulcres, entre ells una sepultura de *tegulae*, amb restes d'enterrament, mosaics, ceràmiques, el que fa pensar en una vil·la amb la seva pròpia necròpolis.

“**Can Estela**”. Situat entre els termes de Tiana i Montgat, al Pla d'Alella. S'hi han trobat molts fragments de ceràmica romana.

Abelard Chimisanas i Julià